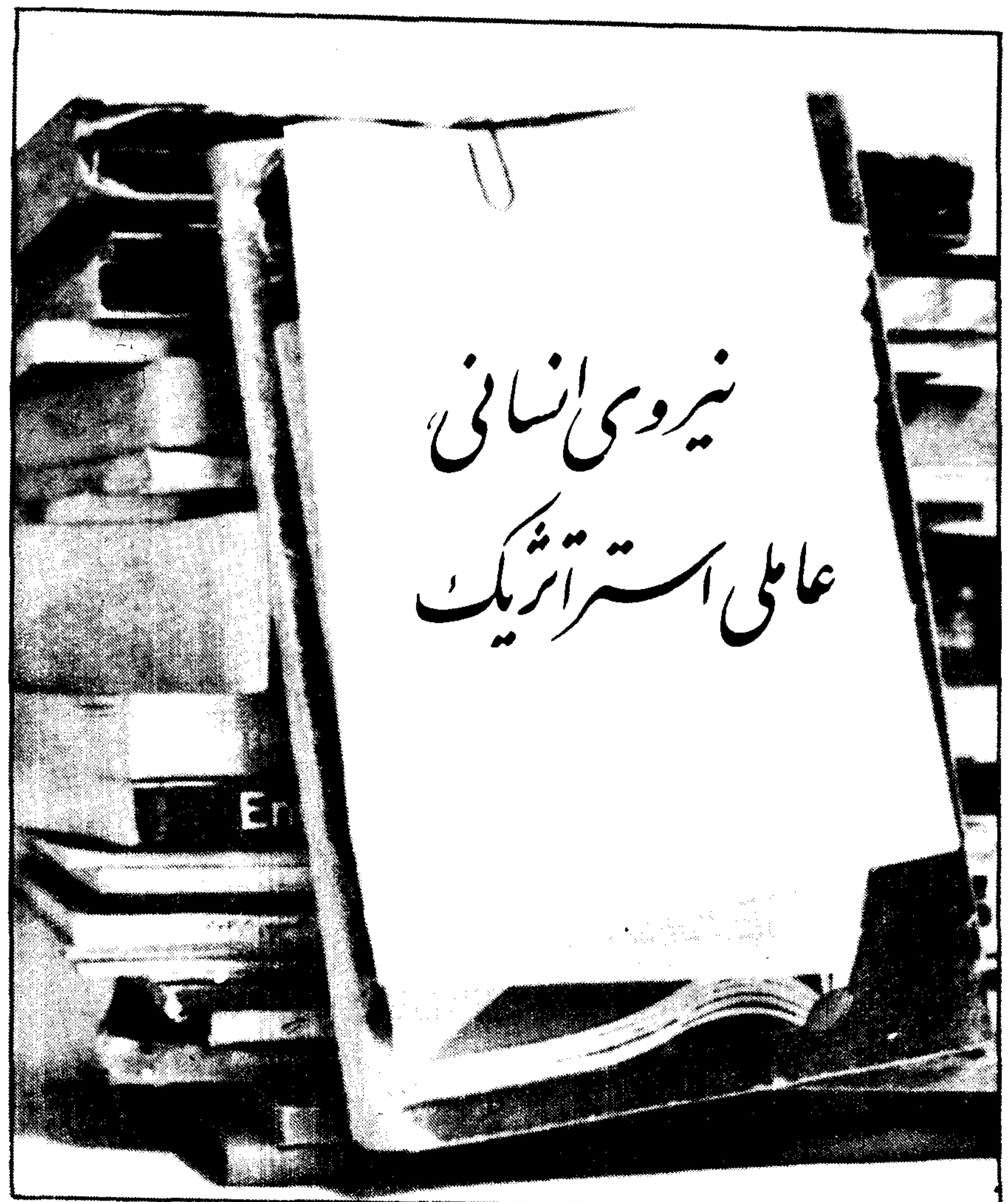

همیشگی راههای افزایش سطح شایستگی کارکنان است. (چنینیها ضرب المثلی دارند که می‌کوید: اگر پسر بهتر از پدر نشود هر دو شکست خورده‌اند) ^۳ در اینجا این پرسش مطرح می‌شود که چه تعداد از مدیران سطوح مختلف سازمانها می‌توانند افتخار کنند که توانسته‌اند دانش و مهارت کاری افراد تحت حوزه نظارت خود را ظرف شش ماه یا یک‌سال گذشته افزایش دهند؟

در پاسخ می‌توان گفت بعید است تعدادی از اینکونه مدیران وجود داشته باشد. کوتاه سخن، اینکه شایستگی افراد و گروههای کاری به توان مدیران در انگیزش کارکنان بستگی دارد. از این جهت آمادگی فرد برای انجام دادن کار یا توان او را می‌توان افزایش داد و پس از افزایش، کاهش نخواهد یافت مگر اینکه در زمینه خاص توان کاری او پیشرفت‌هایی حاصل شود که در آن صورت باید دانش او را نیز بهنگام کرد (نمودار ۱)، ولی همواره نمی‌توان مطمئن بود که آمادگی روانی یا تمايل افراد و گروههای کاری در سطح بالایی است. هر لحظه امکان دارد یک عامل محیطی با جذابیت بیشتر، تمايل فرد یا گروه را به خود جلب کند، و درنتیجه از علاقه فرد یا گروه به یک کار معین بکاهد (نمودار ۲). ^۴ این نکته قابل اهمیت است که حتی اگر هیچ عامل جذاب محیطی دیگر وجود نداشته باشد باز هم علیق و نیازهای فرد در طی زمان تغییر خواهد کرد. نیاز فرد در ابتدای استخدام، با نیاز او پس از چند سال، برابر نخواهد بود. در آغاز کار، نیازهای اساسی و ایمنی و تامین فرد شدید است ولی به تدریج نیازهای دیگری قوت می‌گیرد. از این رو سازمان و مدیریت آن در هر مقطع زمانی باید پاسخگوی نیازهای فرد در آن مقطع باشد. تا بتواند هشتاد تا نود درصد تواناییهای افراد را برای کسب اهداف سازمانی به کار کیرد (نمودار ۳).

اهمیت انگیزه‌های روانی تا اندازه‌ای است که گفته‌اند سه چهارم پیروزی در صحنه نبرد را "روحیه" فراهم می‌آورد. ^۵

همواره باید به خاطر داشت که بهره‌وری سازمانی، برآیند عوامل چندی است که در قالب الگوی ماهواره‌ای

دکتر علی رضاییان

یکی از بارزترین شاخصهای ارزیابی بهره‌وری سازمان و مدیریت آن "بازگشت سرمایه" است.

$$R.O.I = \text{Return on Investment}$$

مدیران کارداران کاملاً آگاهند که این شاخص، مرهون عامل حیاتی تری به نام "کارآمدی افراد" است. به عبارت دیگر، بازگشت سرمایه در زمان مورد نظر از نظر کمی و کیفی به کارآمدی افراد وابسته است.^۱

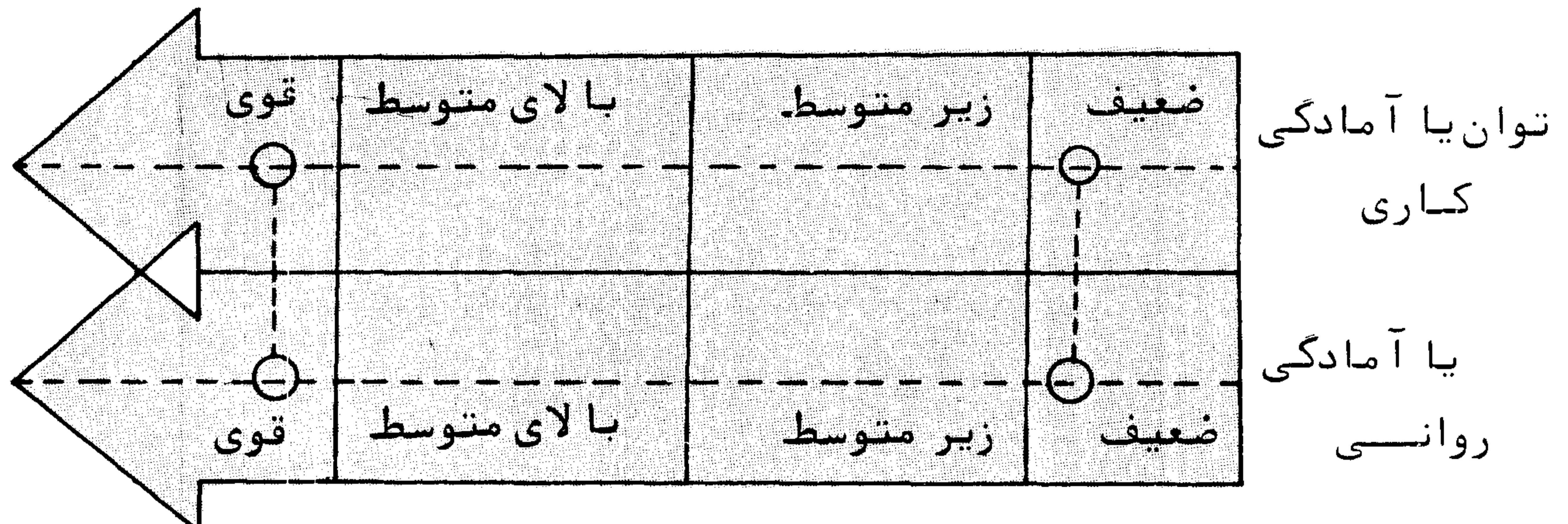
$$R.O.I = \text{Return on Individuals}$$

یکی از صاحبنظران، بهره‌وری سازمانها را حاصل ضرب دو عامل انگیزش و شایستگی گروههای کاری می‌داند.^۲

$$F^* = M \times C$$

$$\text{Productivity} = \text{Motivation} \times \text{Competence}$$

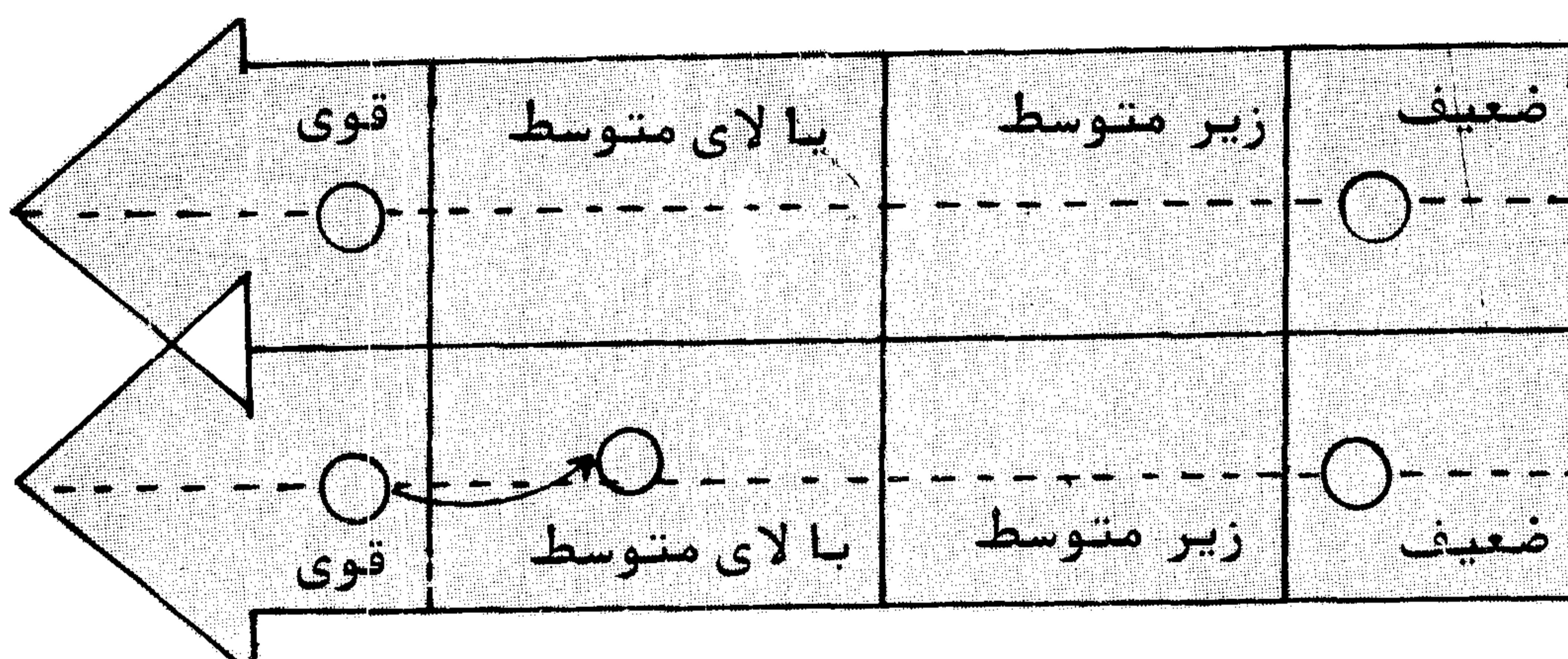
مدیر، خواه برای سود یا بهره‌وری بیشتر سازمان تلاش کند، یا کارآمدی و عملکرد بهتر کارکنان، باید پیوسته مراقب انگیزش و شایستگی افراد و گروههای کاری باشد. به تعبیری نیمی ازوظیفه مدیر، جستجوی

نمودار ۱ - رابطه توان و تمایل : هرچه توان افزوده شود تمایل نیز بیشتر می شود

انسانی و سیستم است. در مطالعه منابع غیرانسانی، به تجهیزات، کارگاهها، محیط کاری، نوع تکنولوژی، میزان سرمایه گذاری و نقدینکی پرداخته می شود. موقعیت استراتژیک سازمان را نوع فعالیت‌های آن و

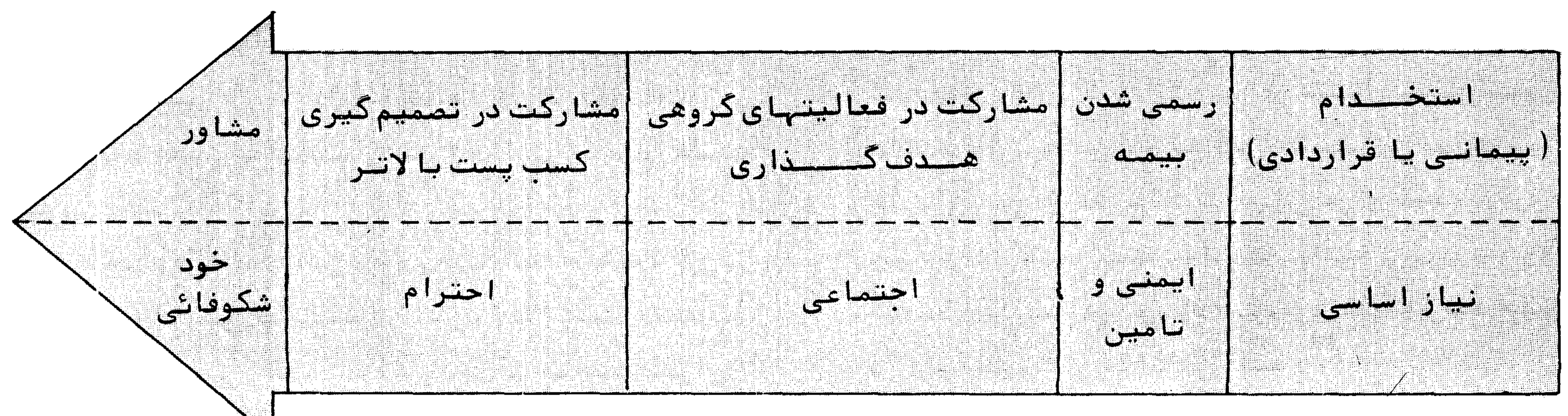
در بررسی ساختار سازمانی، نوع تشکیلات، سیستم‌های کوناکون مدیریتی، سیستم‌های اطلاعاتی و انعطاف پذیر سازمان مد نظر است و دانش لازم برای بهره‌وری سازمانی شاغل دانش فنی، اداری، فرایند


نمودار ۲ - رابطه توان و تمایل : تمایلات ناپایدار

بازارهایی که در آن سهم دارد خط مشی های اجتماعی، کم و کیف نیروی انسانی سازمان و تغییرات محیطی شکل می دهند و سرانجام منظور از فرایند انسانی، ارزش‌های حاکم بر افراد و گروهها، نگرشها، هنجارها و تعاملهای میان آنان است (نمودار ۴). تلفیق این

عملکرد سازمانی مطرح شده است.^۶ در این الگو، عوامل مهمی مورد شناسایی قرار گرفته‌اند که شامل: ساختار سازمان، دانش، منابع غیرانسانی، موقعیت استراتژیک و فرایند انسانی می شود.^۷

نمودار ۳ - تغییر نیازهای فرد در طی زمان

نمودار ۴ - الگوی ماهواره‌ای عملکرد سازمانی

ستی آنان بلکه همچنین در نفوذشان بر سایر عوامل کلیدی بهره‌وری کرده‌اند.^۹ برای مثال برخی از صاحب‌نظران بر این باورند که "تمرکز بر منابع انسانی سازمان" می‌تواند موقعیت مهمی برای کسب برتری بر رقبا ارائه کند:^{۱۰} استفاده از منابع انسانی برتریه عنوان یک سلاح کارساز در بهبود بهره‌وری سازمان بعد جدیدی در مدیریت رفتار سازمانی است.^{۱۱} مطالعات نشان می‌دهد^{۱۲} که سازمانها به دو طریق

عوامل نه تنها برای دستیابی به اهداف جاری سازمان و نیازهای اجتماعی لازم است بلکه برای فرایند تغییر در جهت رسیدن به هدفها و نیازهای آتی سازمان نیز ضروری است.^{۱۳}

در حالی که تمام این عوامل مهم است و هریک ارزش مطالعه و بررسی خاص خود را دارد اما تاکید عمده ما بر منابع انسانی است. به این دلیل که صاحب‌نظران، توجه روزافزونی به منابع انسانی نه تنها در نقشه‌ای

برخی دیگر از صاحبنظران، این فکر را با افزودن ادراک فرد از نقش خود یا شناخت شغل کسترش دادند.^{۱۶} این اندیشمندان بر این باور بودند که ممکن است کارکنان، تمايل و مهارت‌های لازم برای انجام دادن کار را دارا باشند ولی این عامل در صورتی موثر است که از آنچه باید انجام شود و چگونگی آن، شناخت خوبی وجود داشته باشد.

عملکرد = تابع (توان، تمايل، شناخت شغل)

$$P = f(A, W, U)$$

نمودار ۶ - ارتباط عملکرد با توان و تمايل و شناخت شغل

عدد ای دیگر از صاحبنظران، از زاویه دیگری به این موضوع نگریسته اند و اعلام کرده اند که بهره‌وری، صرفا "تابع ویژگی‌های فردی" نیست بلکه به سازمان و محیط نیز وابسته است.^{۱۷} ممکن است افراد دارای انگیزه شدید باشند و تمامی مهارت‌های لازم برای انجام کار را دارا باشند ولی موثر بودن آنها وابسته به حمایت و هدایت از طرف سازمان وابسته است و کارشان با نیازهای محیط سازمانی انطباق داشته باشد (نمودار ۷).

عملکرد = تابع (توان، تمايل، شناخت شغل، حمایت سازمانی، سازگاری محیطی)

$$P = f(A, W, U, S, E)$$

نمودار ۷ - ارتباط عملکرد با عوامل دیگر

صاحب‌نظران^{۱۸} اخير، دو عامل دیگر را در معادله مدیریت بهره‌وری وارد کرده‌اند:

عامل اول: بازخور، کارکنان نه تنها لازم است بدانند که چه باید بگنند بلکه همچنین به طور مستمر باید بدانند که کارها را چقدر خوب انجام بدهند. بازخور شامل سرپرستی روزانه و ارزیابی رسمی بهره‌وری فرد می‌شود.

عامل دوم: اعتبار، مدیران در محیط امروزی نیاز دارند برای تصمیمهای خود پشتونه قانونی بیابند و

می‌توانند از نیروی انسانی به عنوان عاملی استراتژیک استفاده کنند:

۱ - به دست آوردن (ایجاد) سهم بیشتری از مهارت‌های منابع انسانی که به شدت مورد نیاز است.

۲ - استفاده از منابع انسانی موجود برای به دست آوردن برتری نسبت به رقبا.

این امر به تنها بی امکان پذیر نیست و باید هماهنگی بسیار نزدیکی میان برنامه ریزی نیروی انسانی و سایر عوامل بهره‌وری وجود داشته باشد. از این رو پرسشهای زیر توصیه شده است:^{۱۹}

۱ - کدامیک از نیروهای انسانی بدون چون و چرا عالی است؟

۲ - چگونه می‌توان در کارکنانی که مهارت‌های کلیدی دارند انگیزه ایجاد کرد؟

۳ - چه اهداف استراتژیکی را می‌توان تعقیب کرد؟

۴ - چه تحولات استراتژیکی برای آینده حیاتی خواهد بود؟

عوامل کلیدی در بهره‌وری کارکنان

یکی از مسائل معمول در فرآیند مدیریت این است که بسیاری از مدیران در نشان دادن ضعفهای کارکنان موثر هستند، ولی در کمک به علت یا بی ضعفهای به همان میزان اثر بخش نیستند. به عبارت دیگر، بسیاری از مدیران در شناسایی مسائله قوی هستند ولی در تشخیص علت یا تحلیل آن ضعیفند.^{۲۰} مدیران برای موثر بودن در ارزیابی و حل مسائل بهره‌وری، به تعیین علل پیدایش آنها نیاز دارند.

مطالعات اولیه^{۲۱} حاکی از آن است که عملکرد، تابعی از انگیزش و توان است. به عبارت ساده‌تر، کارکنان باید تا حدودی به کار و مهارت‌های لازم برای انجام دادن آن علاقه داشته باشند. (نمودار ۵)

عملکرد = تابع (توان و تمايل)

$$P = f(A, W)$$

نمودار ۵ - رابطه عملکرد با توان و تمايل

که اتمام کار ویژه‌ای را به طور موفقیت آمیز تسهیل می‌کند).

۱-۲- تجربه کاری مرتبط (تجربه کاری قبلی که به انجام دادن موفقیت آمیز کار جدید کمک کند).

۱-۳- استعداد مربوط به کار (استعداد یا صفات ویژه‌ای که انجام دادن موفقیت آمیز کار را فراهم می‌آورد).

مدیر در ارزیابی عملکرد کارکنان باید بپرسد که آیا کارمند، دانش و مهارت‌های لازم برای اتمام موفقیت آمیز کار را دارد؟ اگر کسی مشکل فقیردان "توان" لازم داشته باشد راه حل را باید در کارآموزی ویژه، نوع سرپرستی و نظارت، دوره‌های رسمی آموزشی یا به کارگماری در مسؤولیت یا وظیفه خاصی جستجو کرد. ناکفته نماند که هر یک از شق‌های

تمامی آنها را مستند کنند. مدیران در تحلیل بهره‌وری نیاز دارند پیوسته قانونی بودن اقدامات پرسنلی خود را مانند تجزیه و تحلیل شغل، استخدام، ارزیابی، کارآموزی، ارتقا و اخراج را مورد بازنگری قراردهند.

بنابر این متغیرهای موثر بر بهره‌وری عبارتند از:

۱- توان

۲- شناخت شغل

۳- حمایت سازمانی

۴- انگیزش یا تمایل

۵- بازخور عملکرد

۶- اعتبار

۷- سازگاری محیطی (نمودار ۸)

عملکرد = تابع (توان، شناخت، حمایت، بازخور، اعتبار و سازگاری محیطی)

$$P=f(A,W,U,S,E,F,V)$$

فرمول بالا را می‌توان به ترتیب زیر تنظیم کرد تا آسانتر به خاطر سپرده شود:

عملکرد = تابع (قوت، تمایل، دانش، حمایت، همخوانی، فرامد، قدر)

تمایل، حمایت، قوت، قدر، همخوانی، دانش، فرامد = تحقق‌هدف

$$P=f(A,C,H,I,E,V,E)=f(ACHIEVE)$$

نمودار ۸ - ارتباط عملکرد با سایر عوامل یا الکوی "تحقیق‌هدف"

پیشنهادی باید از نظر هزینه و اثر بخشی مورد بررسی قرار گیرد.

اکنون به شرح هر یک از عوامل هفتگانه موثر بر بهره‌وری فرد پرداخته می‌شود:^{۱۹}

۱- **توان یا آمادگی کاری**، دانش و مهارت انجام کار است.

باید به خاطر داشت که افراد مجموعه‌ای از توانایی‌ها نیستند. هر فردی نقاط قوت و ضعفهایی دارد. اجزای کلیدی توان عبارت است از:


۱-۱- دانش کاری مربوط (کارآموزی رسمی و غیر رسمی

هر یک از کارکنان باید از آنچه که باید انجام دهند، زمان و چگونگی انجام آن شناخت خوبی داشته باشند و کار نیز مورد قبول آنان باشد. برای افزایش شناخت‌خوب کار، کارکنان نیاز دارند از اهداف بلند مدت و کوتاه مدت، اولویتها و چگونگی کسب

۳- حمایت سازمانی

منظور حمایت یا کمکی است که کارکنان برای انجام دادن موفقیت آمیز کار به آن نیاز دارند . بعضی از عوامل کمکی عبارتند از : بودجه کافی ، تجهیزات و تسهیلاتی که برای انجام دادن کار مناسب است ، حمایت لازم از سایر واحدهای سازمانی ، در دسترس قراردادن محصول با کیفیت و سرانجام ، وجود ذخیره کافی منابع انسانی .

هر یک از آنها آگاهی داشته باشند . آنان باید بدانند چه اهدافی در چه موقعی بیشترین اولویت را دارد . اگر کارکنان مشکل شناختی داشته باشند به مرحله برنامه ریزی عملکرد مربوط می شود . در بیشتر موارد توافق شفهی بر اهداف کوتاه مدت کافی نیست . مدیر باید از ثبت تمامی اهداف کوتاه مدت اطمینان حاصل کند و کارکنان را برای شناخت بهتر به پرسش تشویق کند .

می دهد . اگر در سازمان ، فرایند بازخور وجود نداشته باشد و کارکنان از ضعفهای عملکرد خود آگاهی نیابند و مدیر انتظار بهبود عملکرد آنان را داشته باشد ، انتظارش غیرواقعی است . کارکنان قبل از شروع ارزشیابی رسمی دوره‌ای ، باید بدانند چگونه بر مبنای منظمی مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند .

بسیاری از مشکلات ضعف در عملکرد را می‌توان در عدم سرپرستی و نظارت لازم و ندادن بازخور صحیح و بموقع جستجو کرد . اگر مشکلی در مرحله ارزشیابی وجود داشته باشد علتش ندادن بازخور روزانه درباره عملکرد موثر یا ناموثر کارکنان به آنان است . بسیاری از مدیران به توجه و تمرکز بر انحرافات تمايل دارند و قوتهای کارکنان را فراموش می‌کنند . مورد توجه قراردادن افراد به خاطر کارخوب می‌تواند بخش حیاتی یک فرایند ارزشیابی مستمر باشد . انگیزه افراد را افزایش می‌دهد و برای سازمان هزینه ناچیزی دارد .

روشی که برای روشن ساختن حدود در عملکرد کارکنان مفید است فرایند "حوادث عمد" است . در این فرایند عملکردهای بسیار مثبت یا منفی به طور رسمی مستند می‌گردد . این روش ، کارکنان را از دریافت بازخوری که بخشی از پرونده رسمی آنان است مطمئن می‌سازد .

۶- اعتبار

منظور معتبر بودن تصمیمهای مربوط به منابع انسانی از نظر قانونی و هنجارها توسط مدیر است . مدیران باید اطمینان حاصل کنند که تصمیمهای آنان در باره کارکنان از نظر حقوقی ، خط مشی های سازمان مناسب هستند تصمیمهایی که در باره نیروی انسانی اخذ می‌شود باید مستند شده و بر اساس شاخصهای عملکرا توجیه شوند اگر مشکل اعتباری در تصمیمهای وجود داشته باشد مدیر باید از دفتر حقوقی کمک بگیرد .

۷- سازگاری محیطی

عوامل بیرون سازمان که می‌تواند عملکرد فرد را تحت تاثیر قرار دهد ، محیط را تشکیل می‌دهد . این عوامل بر عملکرد افراد موثر خواهد بود حتی اگر

اگر از طرف سازمان حمایت کافی صورت نمی‌پذیرد ، مدیر باید مشکل را دقیقتر بررسی و روشن کند . اگر مشکل مربوط به کمبود مالی ، منابع انسانی ، تجهیزات یا تسهیلات است مدیر باید ببیند آیا می‌تواند منابع لازم را به طور معقولی با ارزیابی هزینه و اثر بخشی فراهم آورد یا نه ، اگر نمی‌تواند مجبور است در اهداف تجدید نظر کند و از مسؤول دانستن کارکنان در موقعیتی که خارج از کنترل آنهاست پرهیز کند .

۴- انگیزش یا تمايل

منظور ، انگیزه کارکنان برای کار مربوط است . انگیزه اتمام موفقیت آمیز کاری که در دست دارند . در ارزیابی تمايل افراد ، باید به خاطر داشت که همه افراد برای انجام دادن همه کارها تمايل يكسان ندارند . کارکنان بيشترین تمايل را به کارهایی دارند که به طور موفقیت آمیز از عهده آن برآیند . برای آنها انگیزشی داشته باشد یا آرامش روانی به بار آورد .

اگر کارکنان ، مشکل انگیزشی داشته باشند نخستین گام در رفع آن ، بررسی شیوه تشویق و تنبیه است . کارکنان باید آشکارا بدانند که عملکردشان با حقوق ، ارتقا ، مورد توجه و عنایت قرار گرفتن و امنیت شغلی بستگی دارد . مطالعات حاکی از آن است که گاهی مدیران امیدوارند کارکنان رفتار معینی را از خود نشان دهند بدون اینکه رفتارهای دلخواه خود را مورد تشویق قرار دهند . تمايل طبیعی انسانی براین است که در مقابل کارهایی که انجام می‌دهد ، به او پاداش داده شود و از کارهای بی اجر و مزد اجتناب می‌ورزد . پاداش می‌تواند ملموس یا غیرملموس باشد . اگر عملکرد فرد را از طریق مورد توجه قرار دادن رفتارهایش به او بازتاب دهیم می‌تواند سهم عمدی در سیستم انگیزشی کلی داشته باشد .

۵- بازخور عملکرد

منظور از این نوع بازخور ، ارائه غیررسمی عملکرد روزانه فرد به او و همچنین بازدیدهای رسمی دوره‌ای است . یک فرایند بازخور موثر ، کارکنان را در جریان چند و چون کارشان بر یک مبنای منظم قرار

در مواردی که کارکنان آمادگی کافی برای تعیین هدفهای معینی ندارند بهتر است مدیر خودش هدفگذاری و به آنان منتقل کند و در مواردی که کارکنان از آمادگی بالایی برخوردار هستند نقش کلیدی در هدفگذاری را بر حسب آمادگی در کار خاص به آنان بدهد.

مشارکت صرف در هدفگذاری کافی نیست . مدیران و کارکنان باید بر سبک هدایت یا میزان دخالت هریک در مراحل مختلف نیز به توافق برسند . کارکنان باید بدانند در کجا انتظار هدایت داشته باشند و در چه مواردی ، تفویض می‌تواند مفید باشد . روشن شدن نقش هر یک در مرحله فرایند برنامه ریزی عملکرد کمک می‌کند تا از تنشهای غیر لازم و کارهای خارج از انتظار در مرحله اجرا دوری شود .

یکی از ضعفهای سیستمهای بر اساس " مدیریت بر مبنای هدف " این است که مدیران و کارکنان تنها بر آنچه که کارکنان باید انجام دهند، توافق می‌کنند در حالی که لازم است مدیران و کارکنان ، آشکارا، بدانند که چه حمایت مورد نیازی را سازمان خواهد کرد . با استفاده از الگوی پیشنهادی " تحقیق هدف " مدیر باید پرسش‌های زیر را مورد توجه قراردهد :

۱ - آیا کارمند توان انجام کار را دارد ؟

۲ - آیا کارمند شناخت خوبی از آنچه که باید انجام بدهد و چگونگی انجام آن دارد ؟

۳ - چه میزان حمایت از طرف سازمان لازم است ؟

۴ - آیا فرایندی برای سرپرستی مستمر و دادن بازخور وجود دارد ؟

الگوی " تحقیق هدف " تحلیل روشنی از استعداد عملکرد فرد به مدیر می‌دهد . اگر مشکلی وجود داشته باشد مدیر قبل از مأمور کردن فرد به کسب هدف، باید آن را رفع کند . برای مثال اگر آمادگی کافی ندارد ابتدا باید آمادگی کاری لازم را در او بسیار آورد و بعد به کار بگمارد .

۲- سرپرستی

در تنظیم شیوه سرپرستی ، ارتباط بین اهداف تعیین شده در مرحله برنامه ریزی عملکرد، توان یا آمادگی کارکنان و سبک مدیر باید تعیین گردد .

کارکنان ، توان ، شناخت ، حمایت و تمایل لازم را برای انجام کار داشته باشند . عوامل کلیدی محیطی عبارتند از : رقابت ، تغییر وضعیت بازار ، مقررات دولتی و تغییر خط مشی صاحبان مواد اولیه وغیره . اگر مشکل محیطی خارج از کنترل کارکنان وجود داشته باشد باید کارکنان را بخاطر عملکردشان تنبیه یا تشویق کرد . به عبارت دیگر باید انتظار داشت کارکنان در سطحی منطبق با محدودیتهای محیطی عمل کنند .

در مدیریت بهره وری کارکنان گذشته از مباحث فوق ، گامهای عمدۀ ای که باید برداشته شود عبارتند از :

۱- برنامه ریزی عملکرد

هدفگذاری و ارائه هدایت‌های لازم در آغاز برنامه و تهییه برنامه‌هایی برای رسیدن به اهداف تعیین شده .

۲- سرپرستی

بازخور روزانه و فعالیت‌های درجهت بهبود عملکرد به منظور ایجاد وضعیت لازم برای اجرای برنامه‌های عملکرد .

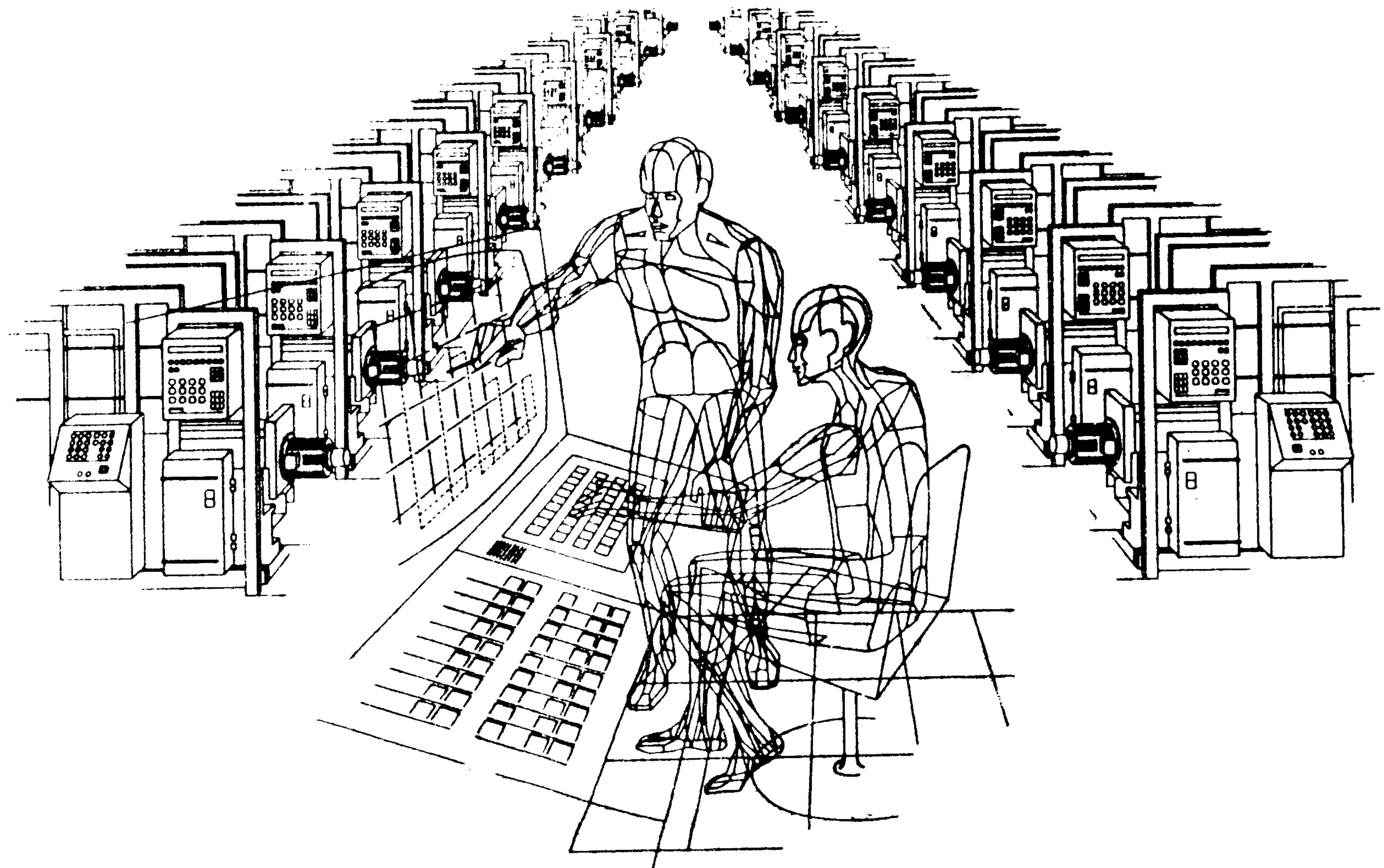
۳- بازنگری عملکرد

ارزیابی کلی عملکرد پس از یک دوره برنامه ریزی خاص مورد نظر است .

در اجرای سه وظیفه بالا ، مدیر باید اقتضايی عمل کند و برای هر یک از کارکنان ، برنامه ریزی سرپرستی و بازنگری را با استفاده از فنون مدیریتی به گونه‌ای تنظیم کند که با وضعیت مختص به آنان سازگاری داشته باشد . از این‌رو به توضیح هر یک از وظایف سه گانه در مدیریت بهره وری پرداخته می‌شود :

۱- برنامه ریزی عملکرد

در شیوه‌های سنتی " مدیریت بر مبنای هدف " بر این نکته تاکید می‌شود که مدیران و کارکنان همواره باید هدفگذاری را در فرایند تصمیم‌گیری مشارکتی انجام دهند^{۲۲} در حالی که الگوی رهبری وضعی درجاتی از تصمیم‌گیری مشارکتی را برای کسانی که در حد متوسط از نظر آمادگی کاری (توان) قرار دارند ، توصیه می‌کند ولی برای کسانی که بسیار ضعیف یا بسیار قوی هستند مناسب نمی‌داند .

پیش بباید . اگر مدیر ، برنامه ریزی عملکردوسپرستی جامع و مانعی انجام داده باشد هم مدیر و هم کارمند به این ملاقات به عنوان مرواری برآنچه که در مدت برنامه ریزی اتفاق افتاده خواهند نگریست . مدیر می تواند میزان مشارکت کارکنان در فرایند بازنگری کلی را بر حسب اقتضا تعیین کند . همچنین او می تواند از افراد توانمند بخواهد که خود را ارزیابی کنند و قبل از رتبه بندی مدیریتی نهایی به مدیر بدهند تا در صورت لزوم مورد بحث قرار گیرد . کارکنان متوسط فرایند اخذ تصمیم مشارکتی برای ارزیابی نهایی را می طلبند و در مورد افرادی که برای بازنگری آمادگی ندارند مدیر این وظیفه را به عهده می گیرد و به آنان منتقل می کند .

یکی از اهداف عمدۀ جلسات بازنگری پیشرفت از نظر مدیران ، توزیع جوایز برای پیشرفت‌های ملموس در جهت کسب اهداف است ، زیرا بازخور مثبت بمراتب اثربخشتر از بازخور منفی درایجاد بهبود در عملکرد است ^{۲۵} .

یکی از مسائل جدی مدیران در سرپرستی ، فقدان تحلیل کافی قبل از اقدام اصلاحی است ^{۲۳} ! مسائل عملکرد قبل از آنکه فاجعه ای به بار آورند باید هرچه زودتر حل شوند هنگامی که مدیران ، مساله ای را در مراحل آغازین آن مشاهده می کنند اقدام مقتضی به امید رفع شدن آن به عمل نمی آورند . کمتر پیش می آید که مسائل به خودی خود حل شوند . با استفاده از الگوی " تحقق هدف " مدیر می تواند قدرت تشخیص خود را بالا ببرد و اقدام مقتضی با هر مساله به عمل آورد . مدیریت در بعد وظیفه سرپرستی سه هدف را دنبال می کند .

- ۱ - از میان برداشتن شکاف میان وضع موجود و مطلوب
- ۲ - تضمین رشد کارکنان در حین انجام کاربرای قبول مسؤولیت بیشتر .

۳ - آماده سازی کارکنان برای ارتقا ^{۲۴} .

۳- بازنگری

در جلسه بازنگری نهایی که میان مدیر و کارکنان بگزار می شود نباید هیچ موضوعی خارج از انتظار